

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

"Təsdiq edirəm"
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən dos.Z.I.Məmmədov

12 sentyabr 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050602 -Aqromühəndislik
Fakultet: Aqrar və mühəndislik
Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Yığım və ilkin emal maşınları

Kodu: IPF-B22

Tədris ili: IV 2025-2026. Semestr: VII

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya N:

Saat:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: İsmayılov Sədi Qurban oğlu, t.ü.f.d. dos.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı : ismailov.sedi@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III. Təvsiyə olunan ədəbiyyatlar:

1. Mexanizatsiya Khlopkovodstva. (1975). Pod Redaksiey Akademika M.V.Sablikova. M., "Kolos" 96 s.
2. Tarasenko, A.P. (2002). Mexanizatsiya i Elektrifikatsiya Selskokhozyaystvennogo Proizvodstva. M., «Kolos», s.126-127
3. Voronov, Y.I., Kovalev, L.N., Ustinov, A.N. (1990). Selskokhozyaystvennie mashini. M., «Agropromizdat», 25 s.
4. Məmmədəliyev, M., Qədimov, M., Həsənov, M., Bağirov, S. (1964). Kənd təsərrüfatı maşın və alətləri. Bakı: Azərbaycan Dövlət Tədris-Pedaqoji Ədəbiyyatı Nəşriyyatı, 146 s.
5. Karpenko, A.N., Khalanskiy, V.M. (1989). Selskokhozyaystvennie mashini. M., «Agropromizdat», s.196-198.
6. Anokhin, V.I. (2014). Ustroystvo Avtomobiley. Mashgiz, 135 s.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

**X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat , laboratoriya məşğələsi 15saat
Cəmi 45 saat**

N	Mühazirə	saat	Tarix
1	Mövzu: 1. Dənli bitkiləri yığmaq və emal üçün maşınlar. Plan: 1. Kövşənliyin üzlənməsi. Meliorantların və gübrələrin torpağa verilməsi. Torpağın əsas və səpinqabağı becərilməsi. 2. Toxumun səpinə hazırlanması. 3. Yığma aqrotexniki tələblər. <i>Mənbə: [2; 3; 5; 7; 8]</i>	2	

2	Mövzu. 2. Taxılbiçen maşınlar. Plan. 1. Taxılbiçen maşınlar. JBN-6A asma taxılbiçen maşını. 2. JRS -5 özüyəriyen taxılbiçen maşın . JVP-10 taxılbiçen maşın. 3. Geniş en götürümlü taxılbiçen maşın. JRB-4, 2A universal taxılbiçen maşın. <i>Menbe: [3; 4; 6; 7; 9]</i>	2	
3	Mövzu: 3. Taxılıyğan kombaynlar. Plan. 1. TAXILYIĞAN KOMBAYNLAR. «DON-1200» və «DON-1500» KOMBAYNları. 2. Don-1500 taxılıyğan kombayn iş prosesi 3. SK- 10 taxılıyğan kombayn. <i>Menbe: [3; 4; 5; 7,9]</i>	2	
4	Mövzu. 4. Taxılbiçen kombayn işçi orqanları və mexanizmləri. Plan. 1. Taxılbiçen maşının işçi orqanları və mexanizmləri. Taxılbiçenin asma və tarazlaşdırıcı mexanizmi. 2. Taxılbiçen komaynın kesen aparatı. 3. Kombaynın cehresi. 4. Cehrenin fırlanma tezliyi. <i>Menbe: [2; 4; 5; 6; 8]</i>	2	
5	Mövzu. 5. DON-1500 kombaynının yığıcı aqreqatı və şneki. Plan. 1. Don-1500 kombaynının yığıcı aqreqatı. 2. Taxılbiçenin şneki <i>Menbe: [3; 5; 6; 9; 10]</i>	2	
6	Mövzu. 6. Taxıldöyenin işçi orqanları. Kombaynın barabanları və temizleyiciləri. Plan. 1. Taxıldöyenin işçi orqanları. Döyen aparat. 2. DON-1500 kombaynının barabanları. 3. DON-1500 kombaynının temizleyicisi <i>Menbe: [4; 5; 7; 8; 10]</i>	2	
7	Mövzu. 7. DON-1500 kombaynının hareket hissəsi. Taxılıyğan kombaynların tertibatları. Plan. 1. Kombaynın hareket hissəsi və mühərriki		

keçirilməsini təmin edir, insanlar ağır fiziki çətin, tozlu, zəhərli, isti işlərdən azad edir məhsuldarlığı yüksəldir.

Fənnin məqsədi gələcəyin aqromühəndislərinə Yığım və ilkin emal maşınlarının əsas konstruksiyasını, ayrı-ayrı hissələrin iş şəraitini, təsir edən qüvvələri, onların hesablanma metodikasını, gücünü, məhsuldarlığını və hərəkətin parametrlərini öyrətməkdir. Bu fənn tələbələrde ilk dəfə maşın haqqında tam təsəvvür yaradır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Fənnin öyrənilməsi nəticəsində tələbələr aşağıdakıları bilməlidir:

- Problemi vəziyyətin müəyyənləşdirilməsini;
- Fənnin kənd təsərrüfatında rolu, əhəmiyyəti, mexanikləşdirmə səviyyəsini;
- Kənd təsərrüfatı müəssisələrinin gələcək inkişafı üçün hədəf və vəzifələr siyasətinin formalaşdırılmasını;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının iş prinsipinin növlərini konstruksiyasının əsas üstünlüklərini;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının növlərini, əhəmiyyətini, konstruksiyasını işləmə prinsiplərini;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının maşınlarının əsas mexanizmlərini, işləmə xüsusiyyətlərini hesablanmasını;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının əsas hissələrinin vəzifəsini, seçilməsini və hesablanmasını;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının seçilməsini, hesablanmasını və əhəmiyyətini;
- Yığım maşınlarının aqreqatlarının vəzifəsini təsnifatını nəzəriyyəsini;
- Yığım və ilkin emal maşınlarının əsas göstəricilərini və əsas mexanizmlərini;

XIII. Tələbələr fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Birinci kollokvium sualları:

1. Kövsənliyin üzənlənməsi. Meliorantların və gübrələrin torpağa verilməsi. Torpağın əsas və səpingəbağı becerilməsi.
2. Toxumun səpinə hazırlanması.
3. Yığma aqrotexniki tələblər.
4. Taxılbiçən maşınlar. JBN-6A asma taxılbiçən maşının.
5. JRS -5 özüyərən taxılbiçən maşın. JVP-10 taxılbiçən maşın.
6. Geniş en götürümlü taxılbiçən maşın. JRB-4, 2A universal taxılbiçən maşın.
7. TAXILYIĞAN KOMBAYNLAR. «DON-1200» və «DON-1500» KOMBAYNları.
8. Don-1500 taxılıyğan kombaynın iş prosesi
9. SK- 10 taxılıyğan kombayn.
10. Taxılbiçən maşının işçi orqanları və mexanizmləri. Taxılbiçənin asma və tarazlaşdırıcı mexanizmi.

İkinci kollokvium sualları:

1. Taxılbiçen komayının kesen aparatı.
2. Kombaynın cehresi.
3. Cehrenin fırlanma tezliyi.
4. Don-1500 kombaynının yığıcı aqreqatı.
5. Taxılbiçenin şneki
6. Taxıldöyenin işçi organları. Döyen aparat.
7. DON-1500 kombaynının barabanları. Küleşsilkeleyen.
8. DON-1500 kombaynının temizleyicisi
9. Kombaynın hareket hissesi ve müherriki
10. «Don-1500» kombaynının kabinesi. Kombaynın müherriki.

XV. İmtahan sualları:

I-ci blok

1. Kövşenliyin üzlanması. Melioranların ve gübrələrin torpağa verilmesi. Torpağın esas ve sepiqabağı becerilmesi.
2. Toxumnun sepine hazırlanması.
3. Yığıma aqrotexniki tələblər.
4. Taxılbiçen maşınlar. JBN-6A asma taxılbiçen maşının.
5. JRS -5 özüyeriyen taxılbiçen maşın . JVP-10 taxılbiçen maşın.
6. Geniş en götürümlü taxılbiçen maşın. JRB-4, 2A universal taxılbiçen maşın.
7. TAXIL YIĞAN KOMBAYNLAR. «DON-1200» və «DON-1500» KOMBAYNlARI.
8. Don-1500 taxılıyğan kombaynın iş prosesi
9. SK- 10 taxılıyğan kombayn.

II-ci blok

10. Taxılbiçen maşının işçi organları və mexanizmləri. Taxılbiçenin asma və tarazlaşdırıcı mexanizmi.
11. Taxılbiçen komayının kesen aparatı.
12. Kombaynın cehresi.
13. Cehrenin fırlanma tezliyi.
14. Don-1500 kombaynının yığıcı aqreqatı.
15. Taxılbiçenin şneki
16. Taxıldöyenin işçi organları. Döyen aparat.
17. DON-1500 kombaynının barabanları. Küleşsilkeleyen.
18. DON-1500 kombaynının temizleyicisi
19. Kombaynın hareket hissesi ve müherriki
20. «Don-1500» kombaynının kabinesi. Kombaynın müherriki.

III-cü blok

21. Taxılıyğan kombaynların tertibatları.
22. Günebaxan yığımı. Yarmalıq bitkilərin yığımı.
23. Küleş yığımı üçün maşınlar. PUN- 5 asma xırdalayıcı.
24. VTU-10 trosli-qərçiveli şana. VNK-11 iteleyci şana. USA-10 universal aqreqat. SNT-7B tayakesən. FN-1,4 furajiri. PUN- 5 asma xırdalayıcı.
25. PV-6 yığıcı- kipleşdiricisi.
26. Yığımdan sonra taxılın emalı üçün maşınlar. Maşınların təsnifatı və onlara olan aqrotexniki tələblər.
27. Dən təmizləyən maşınlar. OVS-25 qarışıq təmizləyən.
28. SM-4 toxum təmizləyən maşın.
29. 3M-60 özüyəriyən taxılıyükleyen. ZPS-100 özühərəkətdən taxılıyükleyen maşın.
30. Taxılqurudanların təsnifatı. SZSB-8 stasionar barabanlı taxılqurudan.
31. ZAV-25 taxıltemizləyən aqreqat. KZS-25Ş və LZS-25B taxıltemizləyən –qurudan kompleks

IV-cü blok

32. "KSKU-6" qarğıdalıyığan kombayn. Biçici.
33. Gövdələr transportyoru. Xırdalayıcı. Qıçatransportyorları. Qıçatəmizləyici. Döyücü. Kombaynın şassisi.
34. Kombaynın hidrosistemi. AIS - avtomatik idarəetmə sistemi.
35. KST-1,4 iki cərgəli yarımasma kartofqazan maşın.
36. KKU-2 ikicərgəli yarımasma kartofyığan kombayn.
37. KKU-2 kartofyığan kombaynın işə hazırlanması.
38. KCK-4A –1 özüyəriyən kartofyığan kombayn
39. TZK-30 transportyor-yükleyici. KSP-15B kartofçəşidləyən montege. KSP-25 kartofçəşidləyən montege.
40. Şəker çuğundurunu yığan maşınlar. BM-6A altı cərgəli belimyığan maşını.
41. KS-6B özüyəriyən altı cərgəli kökyığın maşını.

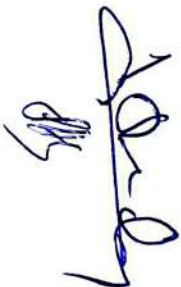
V-ci blok

42. Tərəvez bitkilərinin yığılması və yığımdan sonra e`malı üçün texnoloji komplekslər. Bostan bitkilərinin yetiştirilməsi, yığımı və yığımdan sonra e`malı üçün texnoloji komplekslər. Bostan və tərəvez bitkilərinə aqrotexniki tələblər.
43. Tərəvez bitkilərinin yığımı üçün maşınlar. MSK-1 kombaynı. VK- 3 özüyəriyən, yaşıl noxud yığan kombayn
44. SKT-2 özüyəriyən kombaynı. SKT- 2 kombaynının işə hazırlanması.
45. KOP-1,5 kombaynı. İş zamanı texnoloji proses. KOP-1,5 kombaynının işə hazırlanması. LKQ-1,4 soğanyığan maşını.

46. Bostan bitkilərini yığan maşınlar. Böyük engərtürümlü TŞN-25 transportyoru. UPV-8 tireleyici. PBV-1 yığıcı.
47. Meyvə yığan maşınlar. PK-4 qoşqu konteynerdaşıyan. PPK-0,5 portal yükleyici. POS-0,5 meyvəyığan platforma.
48. PKO-0,75 qoşma meyvəyığan. KPU-2 meyvəyığan kombayn.
49. VUM-15A meyvəyığan. MPU-1A özüyərən meyvəyığan maşın. GƏM-200-8 giləmeyvələr yığan maşın.
50. MPƏ-1 giləmeyvələr yığan maşın. KVP-1 üzüm yığan kombayn. SVK-3M özüyərən üzüm yığan kombayn.

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol № 01) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

dos. S.Q. İsmayilov

Kafedra müdiri:

dos R.F. Əliyev